

Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete

Rapport

Söderhamns kommun

KPMG AB

2023-04-05

Antal sidor 22

Söderhamns kommun

Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete

2023-04-05

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier och ansvarig nämnd	4
2.3	Metoder	4
2.4	Lagförslag och sekretessbrytande bestämmelsen avseende förebyggande av brott	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Styrdokument och organisation	6
3.2	Brottsförebyggande rådet (BRÅ)	8
3.3	Politisk styrning och uppföljning	15
3.4	Intern samverkan i det brottsförebyggande arbetet	16
3.5	Extern samverkan i det brottsförebyggande arbetet	17
4	Slutsats och rekommendationer	20

1 Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Söderhamns kommun har givit KPMG i uppdrag att genomföra en granskning av kommunens brottsförebyggande arbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Det övergripande syftet har varit att bedöma om kommunens samlade brottsförebyggande insatser är kartlagda, om det sker någon uppföljning och analys av det resultat som insatserna leder till samt om det sker någon systematisk omprövning av insatser utifrån förekommande uppföljning och analys.

Det brottsförebyggande arbetet i Söderhamns kommun utgörs av det brottsförebyggande rådet BRÅ. En Trygghetssamordnare som samordnar i det brottsförebyggande arbetet tillsattes hösten 2021 som tillsammans med kommunpolis sammanställer en lägesbild där olika problemområden identifieras och utifrån det upprättar en åtgärdsplan.

Mot bakgrund av vad som framkommit vid intervjuer och dokumentstudier görs följande bedömningar:

- Vår bedömning är att ansvariga nämnder till viss del säkerställer att det brottsförebyggande arbetet är tydligt vad gäller ansvar och roller.
- Vi bedömer att ansvariga nämnder brister i att säkerställa att de resurser som tilldelats arbetet är tillräckliga för att uppnå målen.
- Den politiska styrningen och uppföljningen bedöms inte fullt ut vara tillräcklig för att uppnå målen i det brottsförebyggande arbetet.
- Vi bedömer att de strukturer som etablerats för att säkerställa en god intern samverkan är delvis ändamålsenliga.
- Vi bedömer att de processer som är på plats mellan Söderhamn kommun och externa aktörer är tillfredställande.

Utifrån våra bedömningar och slutsatser rekommenderar vi kommunstyrelsen och ansvariga nämnder att:

- Säkerställ att erforderlig kompetens i det brottsförebyggande arbetet finns
- Tillse att resursfördelningen följs upp i förhållande till ställda mål
- Tydliggör uppdrag och ansvar i frågor som rör kommunens brottsförebyggande arbete
- Säkerställ att resultatet av uppföljningar på området kommer berörda nämnder till känna, t ex avseende planerade och genomförda aktiviteter.

2 Bakgrund

De förtroendevalda revisorerna i Söderhamns kommun har givit KPMG i uppdrag att genomföra en granskning av kommunens brottsförebyggande arbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Ansvaret för det brottsförebyggande arbetet är fördelat på ett flertal aktörer. Kommunerna har en central roll i det lokala brottsförebyggande arbetet. Ett arbete som kommer att bli än mer centralt i samband med att den nya lagen om kommunens ansvar för det brottsförebyggande arbetet träder i kraft¹. Många kommuner bedriver trots avsaknad av lagkrav redan idag ett ambitiöst och engagerat arbete utifrån den lokala lägesbilden och i samverkan med polis och andra aktörer i lokalsamhället.

Inom de kommunala verksamheterna finns ett flertal verksamheter och verktyg som kan bidra till ett effektivt och kunskapsbaserat lokalt brottsförebyggande arbete. En av de viktigaste aktörerna är socialtjänsten som bland annat ska verka för att förhindra att barn och unga far illa, verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden och ge råd, stöd och annat bistånd till familjer, enskilda och andra grupper som behöver det. Även skolan bidrar med viktiga insatser för det brottsförebyggande arbetet. En trygg skolgång och att gå ut skolan med goda kunskaper är en stark skyddsfaktor och kan indirekt minska risken för kriminalitet och utanförskap. Även inom flera andra kommunala verksamheter kan insatser få brottsförebyggande effekter. Exempelvis inom samhällsplaneringen där risken för brott kan minska genom att ett brottsförebyggande perspektiv beaktas vid planering, utformning och underhåll av exempelvis bostadsområden, parker och torg. Kommunerna kan också förebygga och upptäcka ekonomisk brottslighet och andra missförhållanden genom tillsyn och genom väl utarbetade rutiner och kontroller vid inköp av varor och tjänster.

I det brottsförebyggande arbetet är det av stor vikt att det finns en väl fungerande samverkan mellan samtliga aktörer, såväl inom kommunen som med polis, näringsliv och civilsamhället.

Revisorerna har i sin riskanalys identifierat en risk att det brottsförebyggande arbetet inte sker på ett strukturerat och systematiskt sätt genom en tydlig samordning, planering och genomförande av insatser samt en samlad uppföljning av resultat och effekter av arbetet.

2.1 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningens syfte har varit att bedöma om kommunens samlade brottsförebyggande insatser är kartlagda, om det sker någon uppföljning och analys av det resultat som insatserna leder till samt om det sker någon systematisk omprövning av insatser utifrån förekommande uppföljning och analys.

¹ Justitiedepartementet föreslår att lagen ska träda i kraft 1 juli 2023.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- På vilket sätt säkerställer ansvariga nämnder att arbetet är organiserat på ett tydligt sätt vad gäller ansvar och roller?
- På vilket sätt säkerställer ansvariga nämnder en helhetssyn och ett samarbete internt för att uppnå målen?
- På vilket sätt har ansvariga nämnder säkerställt en tillräcklig samverkan med externa parter för att uppnå målen?
- Har ansvariga nämnder säkerställt att de resurser som tilldelats arbetet är tillräckliga för att uppnå målen?
- Är den politiska styrningen och uppföljningen tillräcklig för att uppnå målen?

Granskningen avser kommunstyrelsen i sin samordnande roll. Granskningen berör även övriga nämnder i de delar där de är involverade i arbetet.

2.2 Revisionskriterier och ansvarig nämnd

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Lagförslag om Kommunernas ansvar för brottsförebyggande arbete
- Samverkansöverenskommelsen mellan Söderhamns kommun och LPO Hälsingland.
- Medborgarlöften
- Sekretessbrytande bestämmelsen avseende förebyggande av brott
- Protokoll, projektplaner och diverse arbets- och rollbeskrivningar

Granskningsobjekt för denna granskning är kommunstyrelsen i sin samordnande roll. Granskningen berör även övriga nämnder i de delar där de är involverade i arbetet.

2.3 Metoder

Granskningen genomfördes genom en inledande intervju med nyckelperson inom kommunens brottsförebyggande arbete för att se hur arbetet är uppbyggt. I denna intervju identifierades andra nyckelpersoner/aktörer och de styrande dokumenten som finns för arbetet klarlagdes. Efter denna inledande intervju gick arbetet vidare med ytterligare intervjuer med de personer/aktörer som identifierats. Samtliga intervjuade har getts möjlighet att faktagranska rapporten.

Under granskningen har följande funktioner intervjuats:

- Trygghetssamordnare
- Kommunpolis
- Kommunstyrelsens presidium (KSO)

- Kommunstyrelsens presidium
vice ordförande
- Enhetschef för verkstäderna
- Folkhälsostrateg
- Verksamhetschef inom skola
- Verksamhetschef inom barn och
unga myndighetsutövning
- Sport- och fritidschef
- Verksamhetschef inom
myndighetsutövning vuxen

2.4 Lagförslag och sekretessbrytande bestämmelsen avseende förebyggande av brott

För att stoppa nyrekrytering av kriminella nätverk föreslås en ny lag träda i kraft den 1 juli 2023 gällande kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet.

Kommunerna ska ta fram en *lägesbild* över brottsligheten i kommunen, ta ställning till behovet av åtgärder och utifrån det besluta om en *åtgärdsplan*. En *samordningsfunktion* ska inrättas för att samordna det lokala brottsförebyggande arbetet då kommunerna också ska ta ett visst samordningsansvar. Kommunerna kommer att få en höjning av de generella statsbidragen för att kunna utföra det brottsförebyggande arbetet under 2023. Brottsförebyggande rådet (BRÅ) och Länsstyrelsen kommer att få medel för att stötta kommunerna i implementeringen av nya lagen.

För att förbygga brott och samverka kring detta mellan myndigheter finns en sekretessbrytande bestämmelse. Detta framgår av offentlighets och sekretesslagen (2009:400). Enligt 18 a § Sekretessen enligt 26 kap. 1 § hindrar inte att en uppgift som rör en enskild som inte fyllt tjugooett år lämnas till Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen. Detta om det på grund av särskilda omständigheter finns risk för att den unge kommer att utöva brottslig verksamhet, uppgiften kan antas bidra till att förhindra det, och det med hänsyn till planerade eller pågående insatser för den unge eller av andra särskilda skäl inte är olämpligt att uppgiften lämnas ut.

3 Resultat av granskningen

I Söderhamns kommun finns inget utsatt område². Trots detta finns tendenser till social oro även i Söderhamn, inte minst avseende narkotikaanvändning som framgår av kapitlet nedan. För att motverka denna sociala oro och säkerställa att kommunen fortsatt förskonas från att ett utsatt område utvecklas behövs ett långtgående brottsförebyggande arbete som en del i att minska riskerna.

3.1 Styrdokument och organisation

Det brottsförebyggande arbetets genomförande och dess organisatoriska struktur i Söderhamns kommun beskrivs i samverkansöverenskommelse som slutits mellan kommunen och lokalpolisområde Hälsingland (LPO Hälsingland). Denna överenskommelse framhålls vara det huvudsakliga styrdokumentet för kommunens brottsförebyggande arbete.

Detta arbete görs i Söderhamn kommun i huvudsak genom deras brottsförebyggande råd (BRÅ) som består av tre grupper; Styrgrupp BRÅ, Beredningsgrupp BRÅ och en tillfällig operativ grupp (se 3.1). Kommunen har en Trygghetssamordnare som samordnar det brottsförebyggande arbetet. Hösten 2021 tillsatte Söderhamns kommun tjänsten Trygghetssamordnare som tillsammans med Polismyndigheten skulle bygga upp en organisation för det brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbetet.

Samverkansavtal

I januari 2018 slöt Söderhamns kommun (Hälsinglands kommuner) och Polismyndigheten (lokalpolisområde Hälsingland) ett *samverkansavtal* som gäller tills vidare. I samverkan framgår överenskommelse om att kommunen ska avsätta resurser för samverkan i sakfrågor, ta fram och årligen revidera handlingsplan för brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Därtill ska de kommunvis verka för att genomföra medborgardialoger³ och skapa gemensamma medborgarlöften⁴. Arbetet ska redovisas för kommunstyrelsen minst en gång per år. Polismyndigheten ansvarar för att redovisa brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete samt aktuellt läge gällande ordnings- och brottsituationen.

Under hösten/vintern 2021 har Lokalpolisområde Hälsingland och Söderhamns kommun genomfört medborgardialoger med allmänheten. Fler än 500 invånare i Söderhamn har deltagit i dialoger, alternativt besvarat på trygghetsfrågor via en enkät.

Av samverkansavtalet framgår det att av dialogerna och enkäterna är det tydligt att det som bidrar till den upplevda otryggheten i Söderhamns kommun är

² Enligt Polismyndigheten definierat som "Ett geografiskt avgränsat område som karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället".

³ Medborgardialoger är ett sätt för dem som verkar och bor i området att påverka eller bli delaktiga i kommunens och polisens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

⁴ Ett medborgarlöfte är ett arbete eller åtgärd som kommunen och/eller polisen åtar sig att göra och som ska kommuniceras med medborgarna.

2023-04-05

ungdomsgrupperingar/ ungdomskriminalitet samt narkotika. Det är både unga individer och äldre som nämner det som otrygghetsfaktorer. Invånarna vill också se mer samverkan mellan Polismyndigheten och kommun. De vill också se samverkan mellan dess aktörer och civilsamhället.

Lokalpolisområde och Söderhamns kommun har tagit fram följande gemensamma medborgarlöften för 2022 och 2023:

- *Polisen och Söderhamns kommun lovar att fortsätta utveckla befintliga samverkansform och strukturer. Metoder och arbetssätt ska fortsätta förbättras. Som ett led i detta skall Söderhamns kommun under 2022 genomföra omvärldsspaning gällande framgångsrika arbetssätt och metoder riktade mot ungdomskriminalitet. Dessa ska analyseras i syfte att ta reda på om de kan implementeras i det lokala linjearbetet.*
- *Polisen och Söderhamns kommun ska under 2022 förstärka samarbetet kring tidiga bedömningar och eventuella insatser för ungdomar som riskerar att hamna i, eller redan befinner sig i, kriminalitet. Detta ska ske genom att informationsdelning i brottsförebyggande syfte mellan polis och socialtjänst ska öka när det gäller personer som är under 21 år. Dessutom ska socialsekreterare och polis träffas en gång/ vecka för att säkerställa att ungdomar som befaras befinna sig i särskilt ogynnsamma sammanhang och miljöer som kan innebära risk för kriminalitet prioriteras i respektive uppdrag.*
- *Polisen och Söderhamns kommun lovar att stärka sin samverkan i arbetet mot narkotikamissbruk och ungdomskriminalitet genom att Lokalpolisområde Hälsingland och socialtjänsten i Söderhamns kommun under perioden 2022–2023 genomför minst fyra myndighetsgemensamma insatser mot narkotika med särskilt fokus på ungdomar. Varje insats ska omfatta minst en arbetsdag men ska även kunna komma att omfatta fler arbetsdagar om resursläget tillåter det. Vid varje tillfälle ska socialtjänsten förlägga sitt arbete till polisstationen. Både beslutsfattare och socialsekreterare ska medverka vid insatserna i syfte att säkerställa rätt och snabb hjälp till de unga och deras familjer.*

Trygghet Söderhamn

Trygghetssamordnaren upprättade en projektplan "Trygghet Söderhamn" 2022-01-31 med anledning av att i Söderhamns kommun har ett ökat antal händelser inträffat som bidragit till en känsla av otrygghet. Kommunen behöver trappa upp sitt arbete med det trygghetsskapande åtgärderna. Syftet med projektet är att skapa ett tryggare och mindre segregerat Söderhamn.

Av projektplanen framgår att de förväntade effekterna på 2–3 års sikt är följande mål:

- Söderhamns kommun har ett systematiskt trygghetsarbete som utgår från en solid grund av Trygghet- Relationer-Utveckling (tillväxt)

- Ändamålsenliga och med stöd i forskningen robusta arbetssätt, i samverkan med relevanta delar av samhället som bidrar till en förbättrad livskvalité och folkhälsa samt därigenom bidrar till tillväxt för Söderhamns kommun.
- Att Söderhamns kommun är bland de främsta i Sverige bland jämförbara kommuner avseende upplevd trygghet bland medborgarna.
- Trygghet Söderhamn skall bidra till att det mer attraktivt att driva verksamhet i Söderhamns centrum och kommunen som helhet.
- Att satsade ekonomiska medel för uppdraget leder till en lägre totalkostnad i jämförelse med framtida alternativa kostnader.
- Uppdragets utkomster har överlämnat och införts i ordinarie verksamheter med systematiska arbetssätt också inkluderande kontinuerligt förbättringsarbete.
- Uppdraget förväntas utverka ytterligare effekter under förstudien.

3.1.1 Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

Av reglemente för brottsförebyggande rådet antagen av kommunstyrelsen 2020-04-07 framgår att det övergripande uppdraget för rådet är brottsprevention och trygghetsfrämjande arbete. Rådet är organisatoriskt knutet till kommunstyrelsen som budgeterar medel för rådets arbete. Enligt reglementet är syftet med rådet att genom samverkan med andra offentliga aktörer och ideella organisationer stödja erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan olika aktörer. Rådet är remissinstans och rådgivare till kommunala och externa organ samt lämnar synpunkter och förslag i aktuella frågor inom sitt område. Rådet följer upp och utvärderar samverkansavtal/medborgarlöften. Det framgår av reglementet att rådet ska sammanträda minst fyra gånger per år.

Styrgrupp BRÅ som har i uppdrag att utifrån den gemensamma lägesbilden besluta om brottsförebyggande strategier och prioriteringar samt följa upp dessa. Föredragande är kommunpolis och Trygghetssamordnaren.

Följande funktioner är representerade i Styrgrupp BRÅ:

- Kommunstyrelsens presidium
- Ordförande Valfärdsnämnd
- Ordförande Barn och lärandenämnd
- Ordförande kommunala bostadsbolaget Faxeholmen.
- Adjungerad, chef LPO polisen

Beredningsgrupp BRÅ har i uppdrag att skapa en gemensam lägesbild och leverera detta till Styrgrupp BRÅ. Beredningsgruppen kan också starta upp tidsbegränsade operativa arbetsgrupper utifrån identifierat problemområde sam följa upp deras arbete.

Söderhamns kommun

Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete

2023-04-05

Ansvariga för beredningsgruppen BRÅ är kommunpolis och Trygghetssamordnaren. Beredningsgruppen träffas cirka 11 gånger per år.

Följande funktioner är representerade i Beredningsgrupp BRÅ:

- Verksamhetschef sektor Välfärd
- Två verksamhetschefer samt enhetschef, Sektor barn och lärande
- Två verksamhetschefer, Sektor samhällsservice
- Kommunikatör
- Enhetschef Förebyggande enheten/Verkstäderna
- Säkerhetschef
- Marknadschef Faxeholmen
- Drogsamordnare
- Rektor, Staffangymnasiet från Hälsinglandsutbildningsförbund.

Från civilsamhället är följande funktioner representerade i Beredningsgrupp BRÅ:

- Integrationskommittén
- X-Trafik
- Handel Söderhamn
- RF SISU
- Rädda barnen
- Hyresgästföreningen.

Tillfällig arbetsgrupp har i uppdrag att jobba operativt med problembilder som identifierats av beredningsgruppen. Arbetsgruppen utför även orsaksanalyser⁵. Arbetsgruppen avslutas när det operativa arbetet anses utfört. Flera arbetsgrupper kan löpa samtidigt beroende på antalet prioriterade problembilder som identifierats i kommunen.

Lokal handlingsplan

En lokal handlingsplan har upprättats för Polisregion Mitt-Lokalpolisområde Hälsingland och Söderhamns kommun. Det framgår av handlingsplanen att den gemensamma problembilden innefattar ungdomskriminalitet och narkotika. Problembilderna är baserade på bland annat medborgardialoger och polisens statistik.

Enligt handlingsplanen *skapar ungdomskriminaliteten* oro i Söderhamn, vilket avser ungdomar i yngre tonåren. De uppehåller sig i centrala delar i Söderhamn och narkotikahandel och eget bruk förekommer. Unga fångas upp av äldre kriminella.

⁵ En orsaksanalys är att undersöka sammanhang som leder till brottslighet.

Fokus i handlingsplanen är att förhindra att unga rekryteras till kriminella grupperingar. Det framgår av handlingsplanen att antalet anmälningar där misstänkt är under 18 år har ökat under de senaste fyra åren (2018-2021) i Söderhamn. Denna statistik är hämtad ur Individ- och familjeomsorgens (socialtjänsten) verksamhetssystem.

Kommunen har följande mål avseende ungdomskriminalitet:

- *Upptäcka och uppmärksamma ungdomar i riskbeteende och skapa förutsättningar för ungdomarna att få en gynnsam utveckling*
- *Öka den upplevde tryggheten för ungdomar i Söderhamns kommun*

I handlingsplanen framgår att, för att uppnå ovanstående mål, sker *avstämningar* mellan polis och socialtjänst (utsedd socialsekreterare) en gång i veckan. En gång i veckan har polis och Förebyggande enheten (fältare) en avstämning. Utbildningsinsats om brottsförebyggande informationsdelning mellan socialtjänst och polis utfördes tidigare av socialsekreterare, kommunjurist och polis (se 2.4). Beslut har fattats att inte fortsätta med utbildningen då Länsstyrelsen kommer genomföra liknande utbildning.

Vidare framgår av handlingsplanen att ett *Skolteam* som består av skola, polis och Förebyggandeenheten sker löpande under året utifrån behov. Sammankomsten sker när skolor med behov och intresse för aktiviteten uppstår. När behov utifrån lokala problembilder uppstår kan Förebyggandeenheten sammankalla till ett rådslag. Polisen är också delaktig i rådslaget.

Polis och socialtjänst ska minst två gånger per år genomföra en narkotikainsats. Polis och socialtjänst genomför tillsammans en riktad narkotikainsats en specifik dag för att upptäcka barn och unga som är i risk för eller i ett pågående missbruk.

Sociala insatsgrupper (SIG)⁶ ska arbeta med ungdomar som identifieras och uppfyller kriterierna för SIG. Det framgår av handlingsplanen att metoden inte bedrivs i nuläget på grund av kommunens omorganisation.

Ett ytterligare problemområde i handlingsplanen är *narkotika*. Under perioden 2015–2020 har det inträffat 28 dödsfall i Söderhamns kommun relaterade till narkotika och/eller läkemedel. Sedan 2015 har Söderhamns kommun mätt halten av narkotiska preparat i avloppsvattnet. Mätningarna visar att användning av cannabis ökar. Av mätningarna sågs en viss ökning av amfetamin och även kokain är numera också en etablerad drog. Lokalpolisområdets narkotikagrupp har konstaterat att narkotika hanteras mer öppet i Söderhamn, främst i centrum, än på övriga orter i Hälsingland. Det framgår dock att narkotikarbetet är högprioriterat i hela Sverige, lokalpolisområde Hälsingland är inte ett undantag för detta.

⁶ SIG (sociala insatsgrupper) utvecklades för att stötta unga med hög risk för att begå brott att lämna en kriminell livsstil. Här samverkar i grunden socialtjänst, polis och skola.

Söderhamns kommun

Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete

2023-04-05

Kommunen har följande mål avseende narkotika:

- *Minska narkotikaanvändandet*
- *Minska tillgängligheten till narkotika*
- *Minska antalet individer som avlider på grund av bruk och missbruk av droger*

För att uppnå ovanstående mål har kommunen infört kameraövervakning i centrum under 2022–2023. Polisen har tillfälliga trygghetskameror som de ansvarar över i avvaktan på att Söderhamns kommun får tillstånd för fast kameraövervakning. Som tidigare nämnt har polis och socialtjänst haft gemensamma narkotikainsatser minst två gånger per år. Kommun och polis medverkar även i projektet "Gävleborg mot narkotika"⁷.

I handlingsplanen berörs även *samverkan*. Samverkan mellan Söderhamns kommun och Lokalpolisområde Hälsingland har funnits i många år. De har dock tillsammans identifierat behov att fördjupa och bredda brottsförebyggande samverkan. Det var bakgrunden till att en Trygghetssamordnare tillsattes augusti 2021. Efter att tjänsten Trygghetssamordnare tillsattes har kommunen börjat arbeta med metoden Effektiv samordning för trygghet (EST)⁸. Kommunen har skapat en grupp som månadsvis sammanställer en lägesbild. Gruppen består av polis, kommun och civilsamhälle. Polis och socialtjänsten stämmer av lägesbilden veckovis för att få en samsyn och kunna arbeta mer träffsäkert med ungdomar. Kommunen har också som tidigare nämnt anordnat utbildning för personal inom socialtjänsten kring sekretesslagstiftningen och sekretessbrytande bestämmelser.

Kommunen har följande mål avseende samverkan:

- *Stärka, bredda och utveckla en effektiv trygghetsskapande och brottsförebyggande samverkan.*

De aktiviteter som nämns för samverkan är följande. Fem gånger per år har kommunen Styrgrupp BRÅ möte som kommunstyrelsens ordförande håller i där olika nämnder och funktioner deltar. 11 gånger per år sammankallar Trygghetssamordnaren och kommunpolis till Beredningsgruppen BRÅ. En lokal gemensam lägesbild upprättas 11 gånger per år, som Trygghetssamordnare och kommunpolis ansvarar över. Trygghetssamordnare och kommunpolis kan kalla till behovsstyrda avstämningar när behov uppstår utifrån identifierade problembilder.

Det finns även en arbetsgrupp "Trygg i centrum" som drogsamordnare som håller i. Samverkan med skolan sker exempelvis genom narkotikasök på skola av Polismyndigheten som initieras av skolans rektor. Under 2022 har fyra narkotika sök genomförts. Trygghetsvandringar samt medborgardialoger nämns också som en del i

⁷ En samverkan mellan kommuner och myndigheter för att gemensamt förebygga och bekämpa narkotikan i Gävleborgs län.

⁸ Ett systematiskt arbetssätt där brott och otrygghet förebyggs genom kartläggning och tidiga insatser när problem uppstår eller är på väg att kunna inträffa.

samverkan. Samverkan mellan polis och socialtjänstens myndighetsutövning sker genom avstämning en gång i veckan avseende ungdomar i kriminalitet.

Kommunikation berörs också i handlingsplanen. Av handlingsplanen framgår det att kommunicera tydlig och korrekt information till allmänheten är prioriterat i trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet. Det framgår av handlingsplanen att det kan bidra till att samhället får korrekt information och osann ryktesspridning kan förhindras, vilket kan öka tryggheten. Kommunikationsavdelningen i Söderhamns kommun och kommunpolis är ansvariga för kommunikationen.

Varje månad ska en aktuell lägesbild samt olika insatser som görs kommuniceras till allmänheten. Informationen sprids genom bland annat genom Lokalpolisområde Hälsinglands sociala medier, polisens hemsida, Söderhamn kommuns hemsida samt intranät.

Av intervjuerna framgår att veckovisa möten mellan kommunpolis, barn och unga myndighetsutövning har satts på paus på grund av omorganisationen i Söderhamns kommun sedan slutet av 2022. Flera chefer och personal har slutat i samband med omorganisationen.

Sociala insatsgruppen (SIG) finns inte längre då den anställda som arbetade med detta sade upp sig. Kommunen har inte genomfört SIG insatser på cirka två år enligt intervjuade. Det har lagts ut en ny socialsekreterartjänst som ska jobba mot kriminalitet under 2023 inom barn och unga myndighetsutövning.

Vidare framgår att Förebyggande enheten som bland annat ansvarar för fältarbete är ett projekt på fem år som löper ut våren 2023.

Det framgår av intervjuerna att det är positivt med organiseringen av BRÅ men att det finns de som inte har kännedom om organiseringen bland tjänstepersonerna i kommunens olika sektorer. Det framgår även att uppdraget från politiken är otydligt.

3.1.2 Kommentar och bedömning

Den organisation och struktur som Söderhamn kommun har tagit fram i form av BRÅ arbetsgrupper, en samordningsfunktion i form av trygghetssamordnare och arbetet med lägesbilder bedöms som ändamålsenligt utifrån kommande brottsförebyggande lag. Det framgår dock att det är otydligt vad som förväntas och vad uppdraget är från rådet till övriga nämnder som är involverade i det brottsförebyggande arbetet.

Det framgår även att kommunen har haft en omorganisation vilket har föranlett att upprättade samarbetsforum som avstämningar mellan polis och socialtjänst och SIG satts på paus. Trots att Söderhamns kommun uppnår kraven utifrån kommande lagstiftning, uppnås inte de interna styrdokumenterna som exempelvis SIG och regelbundna avstämningar mellan polis och socialtjänst som utlovad aktivitet i handlingsplanen. Vår bedömning är att ansvariga nämnder till viss del säkerställer att det brottsförebyggande arbetet är tydligt vad gäller ansvar och roller.

3.2 Kartlägningsarbete och resursfördelning

Söderhamns kommun har sedan december 2021 tagit fram en lägesbild⁹ för varje månad. Detta för att kartlägga olika problemområden i kommunen för det brottsförebyggande arbetet. Kommunpolis och Trygghetssamordnaren ansvarar för att sammanställa lägesbilden.

I denna granskning har samtliga lägesrapporter tagits del av under perioden 2021-12-14-2022-12-09. Rapporterade verksamheter som framgår av lägesbilderna är Polismyndigheten, biblioteket, Cityfastigheter, grundskolan, Staffangymnasiet, ordningsvakterna i centrum och Rädda barnen. Det finns även statistik från Polismyndigheten och ordningsvakterna i lägesbilderna. I lägesbilderna finns ingen bedömningsskala av de olika händelserna/incidenterna, dock framgår åtgärder avseende vissa incidenter som utförts såsom trygghetsvandringar och ökad tillsyn av Polismyndigheten. I lägesbilden framgår inte prioriterade områden samt vilka som ska rapportera in.

Av verksamhetsberättelsen BRÅ antagen 2023-02-03 framgår att totalt 419 händelser har rapporterats in under året 2022. Det har rapporterats in i snitt av 6-7 olika aktörer per månad till lägesbilden. Av verksamhetsberättelsen framgår även ett urval av kartlagda händelser utifrån lägesbilden. Flest rapporterade händelser härrör från biblioteket, ofta missbruksrelaterade händelser.

Representanter från politiska organisationen i Söderhamns kommun och representanter från kommunens brottsförebyggande råd har deltagit i trygghetsvandring i december 2022. Detta tillsammans med Polismyndigheten, fastighetsägare och Handel Söderhamn. Syftet med trygghetsvandring är att identifiera otrygga miljöer för att kunna åtgärda dessa. Under trygghetsvandringen identifierades framgångar från trygghetsvandringen som var under 2019. Vid trygghetsvandringen under december 2022 identifierades nya behov av åtgärder som exempelvis bättre belysning i Faxeparken och röjning av buskar.

Av intervjuerna framgår att Söderhamn kommun arbetar med SARA-modellen¹⁰. Kommun har utfört tre orsaksanalyser hittills¹¹. Kommunpolis och Trygghetssamordnaren är med vid orsaksanalys i den operativa gruppen. Orsaksanalysen har exempelvis handlat om de fysiska delarna som sophantering och trafikering på gågatorna. Av verksamhetsberättelsen BRÅ framgår att metoden EST har anpassats utifrån lokala förutsättningar.

Av intervjuerna framgår det att Beredningsgruppen har till uppgift att inhämta information från sin organisation för inrapportering till lägesbilden, som sker genom ett digitalt verktyg. Vidare framgår att man inte har genomfört utbildning i EST eller annan

⁹ En sammanställning av kartläggningens resultat och fungerar som ett underlag när man väljer och planerar åtgärder.

¹⁰ SARA-modellen är ett problemorienterat arbetssätt. SARA: Kartläggning (Scanning) – Analys (Analysis) – Åtgärder (Response) – Uppföljning och Utvärdering (Assessment).

¹¹ En orsaksanalys syftar till att undersöka sammanhang som leder till brottslighet.

2023-04-05

brottsförebyggande utbildning i kommunen än information avseende sekretessbrytande bestämmelser. Det framgår även att man undersöker om IT-systemet Embrace ska användas i Söderhamns kommun, vilket är ett system där man kan kartlägga, skapa gemensamma lägesbilder och analysera brottens orsaker. I de fall det bedöms vara intressant, kommer det att tas upp i Styrgrupp BRÅ. Det framgår att det är av vikt att det blir tydligt hur man ska rapportera och vad man ska rapportera.

Det framkommer att det ibland kan vara svårt att få medarbetare att rapportera in händelser till lägesbilden, då flera åtgärder görs men inte syns i lägesbilden.

Av intervjuer framkommer att resurser inte räcker till för att analysera olika problemområden och insatser inom det brottsförebyggande arbetet. Kompetensen för det är också bristande. Det framgår även att det saknas relationer med ungdomarna i kommunens områden där det finns barn och ungdomar som lever i utsatthet. Det finns ett behov av att stärka fältverksamheten i kommunen enligt intervjuade. En vilja att flytta ut socialtjänsten närmre de som behöver stöd framgår av intervjuare. Detta för att skapa tillit och förtroende för det svenska samhället.

Det framhålls att mer närvaro och förebyggande arbete av polisen på skolor samt att man behöver bli bättre på att fånga upp elever i tid som är i behov av extra anpassningar önskas. Det framgår av intervjuer att tanken var att Förebyggande enheten skulle finnas till för råd och stöd men utifrån att det är för få personer som både ska hinna med att hålla i utbildningar, vara kontaktpersoner, hålla i rådslag och fältarbete hinns arbetet med i begränsad omfattning.

Det framgår av intervjuerna att kommunen upplevs brista i att arbeta uppsökande av missbrukare. När individer aktualiseras vid socialtjänstens myndighetsutövare har det oftast gått långt, enligt intervjuade. Det upplevs även saknas en rutin för avhoppare. Fokus har varit på barn och unga mer än på vuxna. Det förväntas att det brottsförebyggande arbetet ska genomföras med befintliga resurser i de olika nämnderna, enligt intervjuade.

3.2.1 Kommentar och bedömning

Vi anser att effektivt brottsförebyggande arbete kräver, förutom tillräcklig uppföljning, en resurssättning som reflekterar identifierade behov, baserad på aktuella lägesbilder och informationsunderlag.

Det framgår att kompetens som delvis kan avhjälpas med utbildning avseende det brottsförebyggande arbetet är otillräcklig. Det är ottydligt kring hur man ska rapportera och vad som ska rapporteras till lägesbilden. Kompetens och tid för att analysera olika problemområden som identifieras av lägesbilden är bristande. EST har anpassats utifrån lokala resurser och har därmed inte fullt ut tillämpats, vilket är bristande.

Vi bedömer med anledning av detta att ansvariga nämnder brister i att säkerställa att de resurser som tilldelats arbetet är tillräckliga för att uppnå målen. Vi bedömer dock att det finns tillräckliga resurser utifrån kommande lagstiftning.

3.3 Politisk styrning och uppföljning

Av reglemente (se 3.2) för Söderhamns lokala brottsförebyggande råd framgår att de ska på en strategisk nivå verka för trygghets- och säkerhetsfrämjande arbete. Rådet följer upp det brottsförebyggande arbetet och detta görs genom att Trygghetsamordnaren och kommunpolis rapporterar till rådet skriftligen samt muntligt.

Av kommunens handlingsplan utifrån medborgardialoger framgår att en utvärdering av handlingsplanen i sin helhet ska ske av både Polismyndigheten och Söderhamns kommun efter 2023-12-31. Det är Trygghetsamordnaren och kommunpolisen som är ansvariga för att uppföljning och utvärdering sker. Uppföljning av handlingsplanens aktiviteter är beskrivet under varje aktivitet som framgår (se 3.2).

Majoriteten av aktiviteterna rapporteras till Styrgruppen BRÅ genom en kort skriftlig rapport. Avseende aktiviteten Skolteam sker uppföljning vid sittande möte genom reflektion. Gällande Rådslag framgår det inte hur det följs upp. Projektet "Gävleborg mot narkotika" sker uppföljningen i projektets styrgrupp. Det framgår att Medborgardialoger ska utföras minst tre gånger per år.

Av verksamhetsberättelsen framgår att det är svårt att mäta effekten av samarbete samt att det finns en förbättringspotential gällande att mäta effekterna och utvärdera insatserna som utförts i det brottsförebyggande arbetet. Under hösten 2022 skulle Förebyggande enheten få hjälp av en verksamhetsutvecklare att följa upp och utvärdera projektet, men det har inte kommit i gång enligt intervjuade.

Av intervjuer framgår att skolorna utför årligen en trygghet och trivselenkät. Resultatet av trygghet och trivselenkäten sänds till politiken. Skolans kvalitetskontroller rapporterar också till nämnden statistik i form av frånvaro, betygsstatistik etc. Det framgår av intervjuer att sådan strukturerad uppföljning saknas inom barn och unga myndighetsutövningen.

Vidare upplever intervjuarna att det som rapporteras i Styrgrupp BRÅ stannar där eller att man inte vet vad som händer därefter. Rapporteringen av lägesbild ses också som en del av uppföljningen.

Det framgår att Styrgruppen BRÅ inte har mandat att fatta erforderliga beslut. Varje deltagare i Styrgruppen tar med sig det som tagits upp i rådet till ansvarig nämnd/styrelse.

3.3.1 Kommentar och bedömning

Den politiska styrningen och uppföljningen bedöms inte fullt ut vara tillräcklig för att uppnå målen i det brottsförebyggande arbetet. Det framgår att majoriteten av aktiviteterna i lokala handlingsplanen följs upp genom en skriftlig rapport till Styrgrupp BRÅ men att uppföljningen inte når ut och resulterar i åtgärder. En tydlighet avseende vad som exempelvis händer om de planerade aktiviteterna inte genomförs saknas.

Samtliga nämnder bör inom sina verksamheter följa upp det brottsförebyggande arbetet och det bör säkerställas att information från arbetsgrupperna BRÅ delges samtliga i kommunen som är involverade i arbetet.

3.4 Intern samverkan i det brottsförebyggande arbetet

Samverkan både internt och externt är en stor och viktig del i Söderhamns kommuns brottsförebyggande arbete. Att samverkan är en förutsättning för att uppnå uppdraget framkommer dels av reglemente och i projektplan. Under följande rubrik ligger fokus på den samverkan som sker internt inom den kommunala verksamheten.

Samverkan mellan kommunens förvaltningar sker internt genom arbetsgrupperna BRÅ där välfärd, barn och lärande, kommunala bolaget Faxeholmen, samhällsservice, förebyggandeenheterna, säkerhetschef och drogsamordnare är delaktiga för att tillsammans samverka kring det brottsförebyggande arbetet. Hur samverkan kan se ut kan emellertid variera mellan förvaltningarna beroende på problembilden som finns i kommunen utifrån den kommunala lägesbilden.

Kommunens Förebyggande enhet är också en del i att förbättra den interna samverkan. Av Förebyggande enhetens projektplan daterad 2018-12-04 framgår att kommunstyrelsen beslutade 2018-05-22 att en förebyggande enhet ska startas i kommunen avseende barn och unga i åldern 0–20 år. Syftet med projektet är att aktivt förebygga sociala problem och social utestängning. Målet är att framtida behov av individuella insatser ska minska, att samarbeta med övriga kommunala verksamheter, organisationer och myndigheter. Ett annat mål är att arbeta för ett förebyggande perspektiv som får genomslag i kommunens övriga verksamheter.

Vidare har skolorna i Söderhamns kommun en så kallad ANDT-handlingsplan vilket innefattar alkohol, narkotika, dopningsmedel och nikotin. I planen framgår hur skolan ska identifiera bruk av ANDT preparat samt hur det ska hanteras. I planen framgår det stöd kring vilka tecken personalen ska uppmärksamma vid misstanke om att en elev brukar ANDT preparat samt vilka kontakter som ska tas som exempelvis orosanmälan till socialtjänsten och eventuell kontakt med polis. Skolan ska samverka med barnets vårdnadshavare, socialtjänst och kommunens familjeteam.

Det framgår av intervjuerna att den interna samverkan har blivit bättre. En tydligare samordning behövs dock mellan verksamheterna för arbeta mot samma håll, enligt intervjuade. Det framgår även att det ofta finns en önskan om att skolan ska vara med i det förebyggande arbetet men det är otydligt kring vad som ska göras. Det framgår av intervjuade att skolan, Förebyggande enheten samt barn och unga myndighet har påbörjat att ha frukostmöten två gånger per termin för att prata om olika modeller. Detta då skolan, Förebyggande enheten och barn och unga myndighetsutövning ligger under samma sektor efter omorganisationen.

3.4.1 Kommentar och bedömning

Vi bedömer att de strukturer för samverkan som etablerats för att säkerställa en god intern samverkan är delvis ändamålsenliga. I Söderhamns kommun utgörs den interna samverkan framför allt utav arbetsgrupperna BRÅ som består av olika representanter från olika nämnder i kommunen som tillsammans samverkar. Det framgår att interna samverkan har blivit bättre men att en tydligare samordning behövs för att arbeta mot samma håll och det finns en vilja att förbättra samverkan med skolan. Omorganisationen har en potential till att bidra till en utökad samverkan inom sektorerna. Det är viktigt att möjliggöra för samverkan även mellan sektorerna och inte enbart i samverkan som sker inom BRÅ. Behov av att tydliggöra uppdragen för de olika verksamheterna behövs dock som en del i detta.

3.5 Extern samverkan i det brottsförebyggande arbetet

När det gäller den externa samverkan framkommer det av Söderhamn kommuns styrdokument att samverkan ska ske med externa parter för att förebygga brott, inte minst i samverkansöverenskommelsen. Dessa samverkanspartners kan vara Polismyndigheten, näringsidkare, medborgare, föreningar och vaktbolag.

Trygghetssamordnaren och kommunpolis har ett nära samarbete och träffas regelbundet genom daglig kontakt samt fysiska träffar cirka 2–3 gånger i veckan enligt intervjuade. Kommunpolisen har också haft regelbundna träffar med socialtjänst och skola, som nu satts på paus utifrån kommunens omorganisation/ resurser. Chef inom lokala polisområdet Hälsingland är även adjungerad i Styrgruppen BRÅ. I beredningsgruppen BRÅ är externa aktörer som Integrationskommittén, X-trafik, Handel Söderhamn, RF SISU, Rädda barnen och Hyresgästföreningen närvarande.

Av verksamhetsberättelsen BRÅ antagen 2023-02-03 framgår att förutom de aktiviteter och samverkan som sker mellan Söderhamns kommun och Polismyndigheten har samverkan med olika aktörer från civilsamhället skapats. Syftet med samverkan är att öka upplevelsen av ett tryggare Söderhamn, staden ska bli en bättre plats att bo och verka i samt verka för större delaktighet och tilltro till det svenska samhället.

Trygghetssamordnaren leder en styrgrupp av ett antal föreningar och organisationer med sitt ursprung från olika länder. Trygghetssamordnarens uppgift är bland annat att samordna, planera, kalla till olika möten samt bjuda in sakkunniga.

I styrgruppen ingår:

- Somaliska kvinnoföreningen
- Eritreanska föreningen
- Kurdiska kvinnoföreningen och kurdiska mansföreningen
- Syrianska föreningen
- Söderhamns Islamiska kulturförening
- Svenska kyrkan

Söderhamns kommun

Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete

2023-04-05

- Norrtullskyrkan
- Riksförbundet SISU
- Kommunens Förebyggande enhet

Samtliga föreningar ansvarar för att arrangera ett så kallat "Öppet dialogsamtal". Föreningarna väljer själva tema och datum för ett Öppet dialogsamtal, de ordnar lokal, fika och marknadsför mötet för sina vänner, grannar och bekanta. Under hösten 2022 har två välbesökta Öppna dialogsamtal anordnats, första temat var "skolan", vilket somaliska kvinnoföreningen anordnade. Det andra temat var "droger och kriminalitet", vilket kurdiska kvinnoföreningen anordnade. Samverkansformen Öppna dialogsamtal fortsätter under 2023.

Vidare framgår att Trygghetssamordnaren också har organiserat en kyrksamverkan med Eumeniakyrkan, Norrtullskyrkan, Svenska kyrkan, Förebyggande enheten, Arbetsmarknadsenheten, kultur och fritidsverksamheterna, Fritidsbanken och RF SISU i Söderhamn. Syftet med samverkan är att identifiera barn och unga som riskerar eller är i en uppstart till ett kriminellt liv. I kyrksamverkan har de identifierat en grupp av individer som kommer från ett specifikt land och har specifika behov av samhällets stöd. Samverkansgruppen har under året startat med att utforma en syftesbeskrivning och struktur. Av verksamhetsberättelsen framgår att denna samverkansform planeras att fortsätta under 2023.

Sport- och fritidsenheten är ansvariga för ett projekt "Motkraft" med start från 2022-04-19. Projektet syftar till att stötta civilsamhällets kamp mot de krafter som påverkar Söderhamn i en negativ riktning. Med tillhörighet och samverkan i fokus, stödjande och synliggöra förebyggande insatser som gör skillnad för barn och unga inom föreningslivet. Målet är att på sikt öka folkhälsan på grund av ökad inkludering, trygghet och känsla av sammanhang. Projektet Motkraft löper ut 2023-04-30.

Projektet är endast i startgropen utifrån tid och resurser i och med omorganisationen enligt intervjuare. Vidare framgår att det finns ett behov av att aktivera barn och unga i föreningslivet.

Det framgår av intervjuer att det har varit svårt att få med civilsamhället och näringsidkare i samverkan.

När det gäller skolsamverkan framkommer det av intervjuer att skolans saknas i flera sammanhang när det gäller samverkan som till exempel i kyrksamverkan. Skolan har en önskan om mer närvaro av polis. Polisen arbetar fram en skolstrategi för ökad närvaro på skolan i form av 20 minuters metoden¹².

¹² Metoden innebär att polisen utför kontroller på varierande platser i cirka 20 minuter. Genom att sprida ut kontrollerna och på varierande platser får man bäst effekt.

Söderhamns kommun

Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete

2023-04-05

3.5.1 Kommentar och bedömning

Mot bakgrund av vår granskning gör vi bedömningen att de processer som är på plats mellan Söderhamn kommun och externa aktörer är tillfredställande. Externa aktörer ingår i arbetsgrupperna BRÅ och Öppna dialogsamtal för att involvera civilsamhället har införts. Vidare framgår att Trygghetssamordnaren och kommunpolisen har ett nära samarbete. Det framgår dock att projekt som Motkraft inte fullt ut kommit i gång och skolan saknas i olika sammanhang.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår bedömning är att ansvariga nämnder till viss del säkerställer att det brottsförebyggande arbetet är tydligt vad gäller ansvar och roller. Den organisation och struktur som Söderhamn kommun har tagit fram i form av BRÅ arbetsgrupper, en samordningsfunktion i form av Trygghetssamordnare och arbetet med lägesbilder bedöms som ändamålsenligt utifrån kommande brottsförebyggande lag. Det framgår dock att det är otydligt vad som förväntas och uppdraget som de involverade nämnderna har. Handlingsplanens olika aktiviteter följs inte fullt ut som exempelvis SIG och regelbundna avstämningar mellan polis och socialtjänst.

Vi bedömer att ansvariga nämnder brister i att säkerställa att de resurser som tilldelats arbetet är tillräckliga för att uppnå målen. Det framgår att nämnderna förväntas genomföra det brottsförebyggande arbetet med befintliga resurser. Utbildning i det brottsförebyggande arbetet har inte genomförts och det framgår att kompetens att analysera olika problemområden är bristande.

Den politiska styrningen och uppföljningen bedöms inte fullt ut vara tillräcklig för att uppnå målen i det brottsförebyggande arbetet. Det saknas en tydlighet vid uppföljningar avseende vad som exempelvis händer om de planerade aktiviteterna i lokala handlingsplanen inte genomförs. Samtliga nämnder bör inom sina verksamheter följa upp det brottsförebyggande arbetet och det bör säkerställas att information från arbetsgrupperna BRÅ delges samtliga i kommunen som är involverade i arbetet.

Vi bedömer att de strukturer som etablerats för att säkerställa en god intern samverkan är delvis ändamålsenliga. Det framgår att interna samverkan har blivit bättre men att en tydligare samordning behövs för att arbeta mot samma håll och det finns en vilja att förbättra samverkan med skolan. Behov av att tydliggöra uppdragen för de olika verksamheterna behövs dock som en del i detta.

Vi bedömer att de processer som är på plats mellan Söderhamn kommun och externa aktörer är tillfredställande. Mot bakgrund av vår granskning gör vi bedömningen att de processer som är på plats mellan Söderhamn kommun och externa aktörer är tillfredställande. Externa aktörer ingår i arbetsgrupperna BRÅ och Öppna dialogsamtal för att involvera civilsamhället har införts. Trygghetssamordnaren och kommunpolis har ett nära samarbete.

Utifrån våra bedömningar och slutsatser rekommenderar vi kommunstyrelsen och ansvariga nämnder att:

- Säkerställ att erforderlig kompetens i det brottsförebyggande arbetet finns
- Tillsä tillse att resursfördelningen följs upp i förhållande till ställda mål
- Tydliggör uppdrag och ansvar i frågor som rör kommunens brottsförebyggande arbete
- Säkerställ att resultatet av uppföljningar på området kommer berörda nämnder till känna, t ex avseende planerade och genomförda aktiviteter.

Söderhamns kommun

Granskning av kommunens brottsförebyggande arbete

2023-04-05

2023-04-05

KPMG AB

Mikael Lindberg

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Suzan Bakan

Verksamhetsrevisor

Viktor Tagesson

Verksamhetsrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.